

Bezdroża

20 tras – aplikacji
na komórkę

przewodnik i atlas

Tatry

Polskie i Słowackie

przewodniki z górskiej półki

ERGO
HESTIA®

**Ubezpieczenie
w podróży**

Autorzy przewodnika: Marek Zygmąński (*Informacje krajoznawcze, Przegląd miejscowości*), Paweł Klimek (opisy tras), Natalia Figiel (*Informacje praktyczne*)

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja i korekta: Renata Brzezińska, Maciej Żemojtel

Konsultacja merytoryczna: Marek Zygmąński

Zdjęcia na okładce:

Okł. I – *Wielki Staw Polski*, fot. Jan Włodarczyk

Okł. IV – *Na szlaku*, © Wiktor Bubniak | Fotolia.com

Opracowanie kartograficzne: Małgorzata Czapik, Grzegorz Marchut, Szymon Markowicz, Szymon Pernal, Anna Styrka

Weryfikacja map w terenie, pozyskiwanie danych GPS:

Magdalena Compa, Michał Nowak, Witold Zieliński

Cyfrowy model terenu: <http://www.viewfinderpanoramas.org>

Projekt okładki: Łukasz Galusek

Projekt graficzny: Paweł Kosmański

Skład: Paweł Kosmański

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bevvt3>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN: 978-83-246-7451-0

Copyright © Helion 2010

• Kup książkę • Ocenić książkę • Lubię to!
• Poleć książkę • Księgarnia internetowa Nasza społeczność

Góry stanowią jedną z najpiękniejszych ucieczek od nieszczęść naszego współczesnego świata. Góra, to istota więcej niż doskonała, którą czcimy, i przed którą wypada jedynie spróbować zatańczyć. Królestwo prawdziwej wolności, mały skrawek raj.
Francois Florence

Marek Zygmąński
Natalia Figiel
Paweł Klimek

Tatry

Polskie i Słowackie

przewodniki z górskiej półki

Kup książkę

 Bezdroza

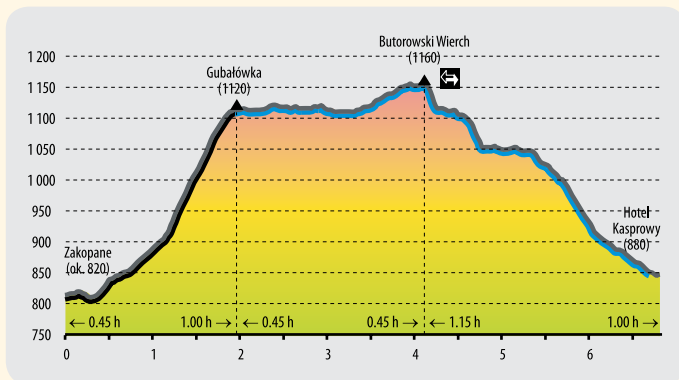
Poleć książkę

MAPY

234

STATYSTYKA

„petla”
6,8 km
370 m
2.45 h (2.45 h)

Zakopane – Gubałówka – Butorowski Wierch – Zakopane

Łatwa, spacerowa trasa umożliwiającą spojrzenie „z dystansu” na północne stoki Tatr. Widok z Gubałówki, oprócz wielkich walorów estetycznych, ma niekwestionowane znaczenie dydaktyczne – pozwala dostrzec zróżnicowanie rzeźby i budowy geologicznej masywu tatrzańskiego oraz piętrowość roślinną zaznaczającą się na jego północnych stokach. W drodze na grzbiet Gubałówki można skorzystać z ułatwienia w postaci kolejki szynowej kursującej na jej wierzchołek, powrót w doliny ułatwi kolejka krzesełkowa ze szczytu Butorowskiego Wierchu.

» Początek trasy w centrum Zakopanego, przy skrzyżowaniu ulic Kościeliskiej, Nowotarskiej i Krupówki. Dworzec autobusowy i kolejowy – ok. 1 km na wschód, w pobliżu duży parking. Koniec trasy przy dolnej stacji kolejki na Butorowski Wierch lub przy Hotelu Kasprowy – ok. 1 km na zachód od punktu startu.

Wskazówka
W sezonie letnim można kupić karnet łączony, który umożliwia wjazd jedną kolejką, a zjazd drugą (w dowolnej kolejności).
Z dolnego końca ulicy Krupówki możemy dostać się na szczyt Gubałówki na dwa sposoby – albo korzystając z kolejki szynowej, albo wędrując pieszo czarnym szlakiem. Dolna stacja kolei linowo-terenowej na Gubałówkę znajduje się 200 m na północ – dojdziemy tam niebieskim szlakiem, mijając kramy, duży parking i przechodząc pod wiaduktem. Jest to najszybszy i najwygodniejszy sposób dotarcia na szczyt – jazda nowoczesnym wagonikiem trwa 3,5 min. Chcąc zdobyć szczyt na piechotę, wędrujemy początkowo ulicą Kościeliską na zachód, po czym za starym, drewnianym kościołem parafialnym i zabytkowym cmentarzem na Pęksów Brzyzku odnajdujemy znaki czarne i żółte, za którymi skręcamy w prawo. Najpierw

Kup książkę

Poleć książkę

nieco w dół ulicą ks. Kaszelewskiego (drugi proboszcz parafii w Zakopanem) schodzimy pod estakadę, następnie mostkiem przez potok i zaraz za nim, za znakami skręcamy w prawo. Po lewej stronie mijamy kościół Jezuitów „Na Górze”, a po prawej – sanatorium chorób płucnych, i ulicą Gładkie podchodzimy jednostajnie pod górę. Po lewej stronie towarzyszy nam Potok Gładczański. Wkrótce żółty szlak odbija w lewo (dochodzi on do grzbietu Gubałówki nieopodal górnej stacji kolejki krzesełkowej Szymoszkowa – Pająkówka; ok. 1 godz.), a my dalej pod górę za znakami czarnymi dochodzimy do krawędzi lasu. Tutaj skręcamy w prawo i bardziej stromo podchodzimy skrajem lasu przez Ugory do linii kolejki. Tereny położone poniżej nas polany Gładkie były placem ćwiczeń pierwszych tatrzańskich narciarzy i ratowników działających pod przewodnictwem Mariusza Zaruskiego (założyciel Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego). Nad torami przerzucony jest charakterystyczny wiadukt, którym w ziemie biegnie trasa zjazdowa. Warto na niego podejść, by zobaczyć mijankę znajdującą się poniżej i mknące do góry i w dół żółte wagoniki kolejki. Dawniej czarny szlak biegł przez wiadukt, obecnie wiedzie przez zalesiony stok wzdłuż torów, po ich zachodniej stronie. Wkrótce osiągamy górną stację kolejki i tarasy wypoczynkowe położone przy niej, tuż obok szczytu Gubałówki (1120 m n.p.m.).

Gubałowska kolejka

Kolejka na Gubałówkę jest jedną z największych atrakcji Zakopanego. Została zbudowana w 1938 r., w rekordowym czasie pięciu miesięcy (!), jako jedna z inwestycji przed mistrzostwami FIS. Jest to kolej linowo-terenowa, jednotorowa z mijanką pośrodku. Silnik elektryczny napędza bęben, przez który przechodzi lina mająca na końcach wagoniki. W 2001 r. kolejka została całkowicie zmodernizowana i jest w tej chwili najnowocześniejszą tego typu w Polsce. Stare wagoniki i urządzenia gubałowskiej kolejki zostały zamontowane na górze Żar w Beskidzie Małym. Długość trasy wynosi 1298 m, różnica wzniesień – prawie 300 m, czas przejazdu – ok. 3,5 min.

Pod Gubałówką

foto: www.kdam-brzoza.com

Kup książkę

Poleć książkę

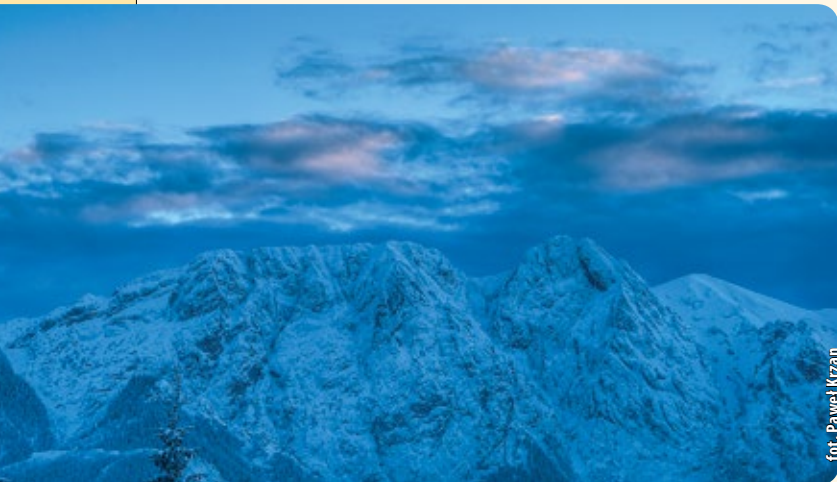
Orientacja

Płaski wierzchołek Gubałówki najłatwiej rozpoznać dzięki stojącej tu wieży przekątnikowej.

1.00 h Rozpościera się stąd kapitalna panorama Tatr, dająca dobre wyobrażenie o ich zróżnicowaniu. W dole w całej okazałości widać Zakopane (prezentujące się stąd niezbyt korzystnie), a nad nim zalesione stoki szczytów reglowych, za którymi wznosi się wprost nas charakterystyczna sylwetka Giewontu. Na prawo od niego, w tle widnieją majestatyczne Czerwone Wierchy i dalsze szczyty Tatr Zachodnich, zakończone stromym stożkiem Osobitej. Na lewo od Giewontu łatwo rozpoznamy Kasprowy Wierch, dalej widać Świnicę i poszarpany łańcuch Tatr Wysokich. Całkiem na wschodzie wznosi się wapienny masyw Tatr Bielskich. Ruszamy na zachód, płaskim grzbietem Gubałówki, wędrując asfaltową promenadą spacerową, zamkniętą dla ruchu samochodowego (wjazd tylko dla mieszkańców). Po prawej mijamy drewniany kościółek ufundowany przez rodzinę Bachledów, po czym po kilkuset metrach docieramy do skrzyżowania pod szczytem **Butorowskiego Wierchu** (1160 m n.p.m.; in. Butorowy Wierch). Skręcamy najpierw w lewo, a po chwili w prawo i dochodzimy do górnej stacji kolejki krzesełkowej. Można nią zjechać do podnóża grzbietu – 2-osobowe krzesełka sprowadzają w dół w 18 min (po drodze piękne widoki). Od dolnej stacji kolejki do centrum miasta można powrócić ulicą Powstańców Śląskich, mijając po lewej kolejki krzesełkowej na Polanie Szymoszkowej, a dalej, największy w Zakopanem, Hotel Kasprowy.

1.45 h W rejon Hotelu Kasprowy można też zejść ze szczytu Butorowskiego Wierchu niebieskim szlakiem. Od górnej stacji kolejki wędrujemy w dół, wzdłuż trasy krzesełek, po czym na skraju lasu zbaczamy w lewo i trzymając się linii drzew, dochodzimy do drogi. Skręcamy w lewo, podchodzimy lekko pod górę, po czym (uwaga na znaki!) wchodzimy w las, w prawo, na wąską ścieżkę (droga prosto wyprowadziłaby nas z powrotem na grzbiet Gubałówki). Schodzimy

Giewont z daleka
(z grzbietu
Gubałówki)...

Kup książkę

Poleć książkę

...i z bliska
(z rejonu Szczerby)

bystro w dół, wychodzimy z lasu i wchodzimy na łagodnie opadającą drogę, trawersującą wśród letniskowej zabudowy osiedla Pajakówka. Kiedy stok zaczyna wyraźniej opadać, dochodzimy do lasu – kierując się cały czas znakami niebieskimi, schodzimy w dół, dość stromo, po czym wychodzimy na skraj rozległej polany, na której stoi Hotel Kasprowy. Teraz skrajem polany, mijając hotel, dochodzimy do ulicy Powstańców Śląskich. Stąd w lewo do centrum miasta pozostaje jeszcze ok. 1 km marszu, można też podjechać autobusem lub busem. **2.45 h**

Kup książkę

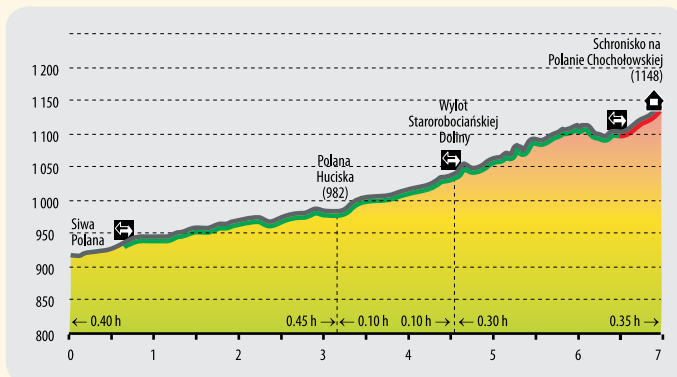
Poleć książkę

MAPY

232
233
243

STATYSTYKA

„transzyt”
7,0 km
250 m
1.30 h (1.20 h)

Siwa Polana – Dolina Chochołowska – Polana Chochołowska

Spacerowa trasa prowadzi dnem największej powierzchniowo doliny w Tatrach Polskich, aż do popularnego schroniska. Początkowo nieco nużącą, w górnej części atrakcyjna widokowo. Na szlaku ciekawe zabytki pasterskiej tatrzańskiej i miejsca związane z Karolem Wojtyłą, który odwiedził dolinę już w czasie pontyfikatu (w 1983 r.) jako Jan Paweł II. Trasa jest bardzo łatwa, przetarta również w zimie.

» Trasa rozpoczyna się u wylotu Doliny Chochołowskiej, na Siwej Polanie. Dojeżdżają tu autobusy i prywatne busy z Zakopanego, jest także duży parking.

Wskazówka

Dolną część doliny, między Siwą Polaną a Huciskiem, można przejechać turystyczną kolejką „Rakorń”.

Z parkingu kierujemy się na południe asfaltową dróżką, przekraczamy bramę parku narodowego i punkt poboru opłat – bilety sprzedaje tu jednak nie Tatrzański Park Narodowy, ale administrująca doliną Wspólnota Leśna Uprawnionych Ośmiu Wsi z siedzibą w Witowie. Za bramą wchodzimy na Siwą Polanę, która jest użytkowana gospodarczo, o czym świadczą liczne pasterskie szałaszy. Za polaną wchodzimy do lasu, z lewej strony dochodzi zielony szlak z Kir, będący końcowym odcinkiem Drogi pod Reglami. W tym miejscu zaczyna się właściwa Dolina Chochołowska – droga pokonuje po chwili mostek nad jednym z dopływów Chochołowskiego Potoku. Ponad drzewami ukazują się zerwy Siwiańskich Turni. W miejscu, gdzie potok oddala się od drogi, na niewielkiej polance stoi wiat (dobre miejsce na odpoczynek), w prawo zaś odchodzi droga gospodarcza prowadząca w rejon dolo-mitowego wąwozu Wielkie Koryciska, tworzącego niewielką cieśninę skalną, niedostępną jednak do zwiedzania. Zbocza wąwozu porastają skupiska sosny reliktovej, będące największymi powierzchniowo stanowiskami tych

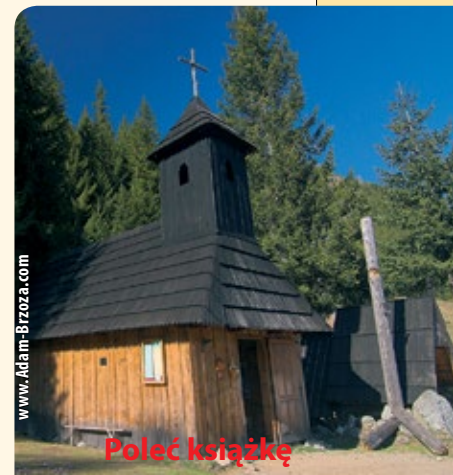
drzew w Tatrach Polskich. Po chwili mijamy z prawej strony niewielką Polanę Krytą, niedługo potem wchodząc na znacznie większą Polanę Huciska (982 m n.p.m.) w miejscu wyraźnego rozszerzenia doliny. W XVII w. stała tu niewielka huta przerabiająca wydobywaną w pobliskich kopalniach rudę żelaza.

Dalej wędrujemy żwirową drogą, mijamy krzyż upamiętniający Andrzeja Siutego, wójta z Witowa, który poległ w 1809 r. w walce ze zbójnikami. Powyżej krzyża widać resztki fundamentów prywatnego schroniska, które zostało spalone przez Niemców w 1945 r. Wkrótce docieramy do znacznego przewężenia doliny zwanego Niżnią Bramą Chochołowską. Na skale po lewej stronie znajduje się tablica upamiętniająca wizytę papieża Jana Pawła II, a nieco dalej widać tablicę z 1901 r., ufundowaną dla uczczenia przywódców tzw. powstania chochołowskiego (kilkudniowy bunt górali z Chochołowa i Czarne-go Dunajca). Niedaleko od tego miejsca, przed mostkiem, odchodzi w lewo wyraźna ścieżka do ogrodzonego barierkami Wywierzyska Chochołowskiego – dużego źródła krasowego, z którego w dwóch kierunkach wypływa woda zasila-jąca Chochołowski Potok. Wypływające na powierzchnię wody tworzą niewielkie stawek – jest to jedno z największych wywierzysk w Tatrach (jego wydajność dochodzi do 600 l/s). Po przekroczeniu mostka wchodzimy na niewielką Polanę pod Jaworki, za którą z lewej strony docho- dzi czarno znakowana ścieżka nad Reglami, którą można dojść do Doliny Kościeliskiej. Po chwili docieramy do kolejnego zwężenia – Wyżniej Bramy Chochołowskiej. Z prawej strony ograniczają ją skały Olejarnia oraz Zawiesista – w ich ścianach znajduje się Szczelina Chochołowska – najdłuższa jaskinia w dolinie (ponad 2 km; niedostępna turystycznie). Za bramą mijamy po prawej stronie leśniczkę TPN-u, zbudowaną przed II wojną światową przez Karolinę i Jana Błaszyńskich, którzy prowadzili tu prywatne schronisko. W czasie wojny stacjonowali tu partyzanci, potem walczyli

Wspólnota Leśna Uprawnionych Ośmiu Wsi

Na początku XIX w. górale z podtatrzańskich wiosek wykupili od Austrii tereny, które przejęła po rozbiorach. Wówczas chłopcy nie mogli być oficjalnie właścicielami gruntów, dlatego wydelegowali pośrednika, księdza Józefa Szczurkowskiego, aby dokonał zakupu. Okazał się jednak oszustem i faktycznie przejął je na własność. Dopiero po trwających prawie 50 lat procesach sądowych górale i ich spadkobiercy odzyskali ziemię, tworząc Wspólnotę Leśną Uprawnionych Ośmiu Wsi, która zarządzała tymi terenami aż do powstania w 1954 r. Tatrzańskiego Parku Narodowego. Nawet po utworzeniu parku władze z przyczyn propagandowych nie odebrały prawa własności Wspólnocie, co spowodowało wywalczenie przez nią w 1983 r. wyłączenia tych terenów spod administracji TPN-u (choć sprawuje on cały czas nadzór nad ochroną przyrody tego obszaru).

Kaplica św. Jana na Polanie Chochołowskiej

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

żołnierze ze zgrupowania Józefa Kurasia „Ognia”. Pokonujemy niewielki garb i dochodzimy do węzła szlaków – czarny skręca do **Doliny Starorobociańskiej**, żółty wiedzie do Doliny Kościeliskiej.

Na dwóch kółkach

W Dolinie Chochołowskiej można jeździć na rowerze! Latem działają tu wypożyczalnie (w jednej pożyczamy, w drugiej oddajemy rower).

Symbol tatrzańskiej wiosny – krokus

0.55 h **0.30 h** Zaraz za skrzyżowaniem rozciąga się niewielka polanka z wiatą – od tego miejsca droga jest wybrukowana kamieniami i umocniona niskimi betonowymi murkami. Po przejściu przez mostek na Starorobociańskim Potoku podchodzimy krętą drogą przez las – pokonujemy właśnie morenę czołową lodowca – powyżej tego miejsca dolina była zlodowacona. Po kilkuset metrach droga przełamuje się przez wzniesienie, po czym w lewo odchodzi czerwony szlak na Trzydniowiński Wierch. Droga skręca teraz lekko w prawo, przekracza betonowy most, za którym, po krótkim podejściu, otwiera się piękna Polana Chochołowska – jedna z największych i najpiękniejszych w całych Tatrach – warto tu przyjść wiosną, kiedy porastają ją zwarte łąny kwitnących krokusów. Była ona dawniej centrum Hali Chochołowskiej – jednego z najbardziej zagospodarowanych pastersko obszarów w Tatrach – świadczą o tym drewniane szałaszy tworzące niespotykaną w Tatrach „uliczkę” (niegdyś było ich ponad 60!). Część szałasów jest nadal wykorzystywana w ramach kulturowego wypasu owiec. W połowie polany odchodzi w prawo ścieżka, którą można dotrzeć do stojącej pod lasem kapliczki św. Jana Chrzciciela, powstałej po II wojnie światowej. Dzisiejszy wygląd kapliczka zawdzięcza m.in. kręconemu tutaj w 1972 r. serialowi *Janosik*, „grała” ona także w innych polskich filmach – *Potopie* i *Demonach wojny*. Mijamy odejście

fot. Marcin Sośnicki

Kup książkę

Poleć książkę

fot. www.AdamBrzoza.com

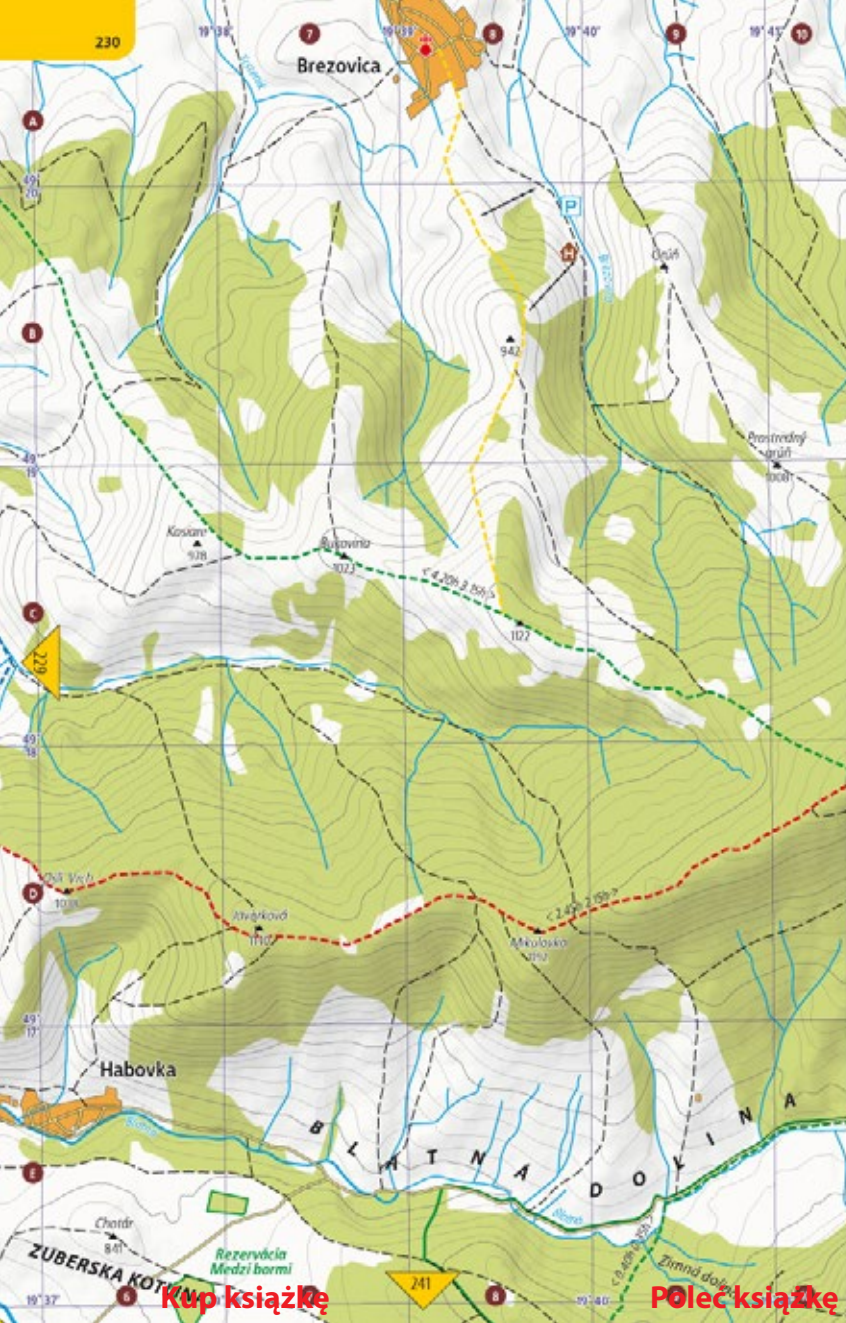
czerwonego szlaku w Dolinę Jarząbczą i niebawem dochodzimy do **schroniska na Polanie Chochołowskiej** (1146 m n.p.m), wybudowanego w latach 1951–53 wg projektu Anny Górskiej. Na murze znajdują się dwie tablice upamiętniające wizytę papieża i jego spotkanie z Lechem Wałęsą, przywódcą zdelegalizowanej wtedy Solidarności. W wejściu do budynku stoi duża drewniana tablica opisująca wyprawę członków TOPR-u po rannych partyzantów słowackich i radzieckich do Doliny Zuberskiej w 1945 r. W jednym z szałasów na Polanie Chochołowskiej urządzono izbę pamięci tej niezwyklej „Drogi po życie”. Na innej tablicy znajduje się relacja z pionierskiej próby załogowego lotu balonowego do stratosfery, podjętej w październiku 1938 r. (na miejsce startu wybrano Polanę Chochołowską). Balon „Gwiazda Polski”, wyposażony w hermetyczną gondolę, miał pobić rekord wysokości, planowano też przeprowadzenie badań nad promieniowaniem kosmicznym. W locie mieli brać udział kpt. Zbigniew Burzyński (jako pilot) oraz prof. Konstanty Narkiewicz-Jodko. Niestety próba nie powiodła się – podczas napełniania powłoki wodorem zerwał się wiatr, odwołano więc start. W trakcie opróżniania czaszy wybuchł pożar i balon spłonął.

1.30 h

Kup książkę

Poleć książkę

Dorożka w Dolinie
Chochołowskiej

20 tras – aplikacji na komórkę
www.bezdroza.pl/tatry.html

40 pomysłów na wędrowkę

Atlas Tatr 1:50 000

Plany miejscowości 1:15 000

użyj fotokodu

Nr katalogowy: 13785

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Cena 34,90 zł

Helion SA
 ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
 tel.: 32 230 98 63
 e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-246-7451-0

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
 w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
Helion SA